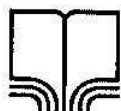
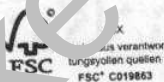

داستان‌هایی از نویسندگان زن انگلستان
انتخاب و ترجمه
ناهید طباطبایی

نشان استاندارد کاغذ بالک

سروشنامه: طباطبائی، تاهید، - ۱۳۳۷، مرجع، گزینده ورنده
عنوان و نام پدیدآور: داستان‌هایی از نویسندگان زن استان / احباب و تجمعی تاهید طباطبائی
مشخصات نشر: تهران: نشر چشمه، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری: ۲۱۵ ص.
شابک: 978-600-229-616-0
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
یادداشت: چاپ قبلی: خجسته، ۱۳۸۵
موضوع: داستان‌های انگلیسی -- نویسندگان زن
موضوع: داستان‌های کوتاه انگلیسی -- قرن ۱۹ م. -- مجموعه‌ها
رده‌بندی گنجره: ۱۳۹۴ ط ۲ / ۹ / ۱۲۸۶ PIR
رده‌بندی دیویی: ۸۲۳ / ۰۱۰۸۹۲۸۷۰۹
شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۴۰۵۷۲۶۴

cheshmehpublication

telegram.me/cheshmehpublication

www.cheshmeh.ir

رده‌بندی نشر چشمه: ادبیات - داستان غیرفارسی - مجموعه داستان

داستان‌هایی از نویسندگان زن انگلستان انتخاب و ترجمه‌ی ناهید طباطبایی

لیتوگرافی: باختر

چاپ: دالاهو

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ اول: نشر چشمه (چاپ دوم کتاب): بهار ۱۳۹۵، تهران

ناظر فنی: چاپ: سلف امیرکhan

حق چاپ و انتشار محفوظ و مخصوص نشر چشمه است.

هرگونه اقتباس و استفاده از این اثر، مستلزم دریافت اجازه‌ی کتبی ناشر است.

شابک: ۰-۶۱۶-۲۲۹-۶۰۰-۹۷۸

دفتر مرکزی و فروش نشر چشمه:

تهران، خیابان انقلاب، خیابان ابویریحان، خیابان وحید بخش، شماره‌ی ۳۵.

تلفن: ۶۶۴۹۲۵۲۴

کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی مرکزی:

تهران، خیابان کریم‌خان زند، تیش میرزای شیرازی، شماره‌ی ۷

تلفن: ۸۸۹۰۷۷۶۶

کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی کورش:

تهران، بزرگراه ستاری شمال، نبش خیابان پیامبر مرکزی، مجتمع تجاری کورش، طبقه‌ی پنجم، واحد ۱۰۰

تلفن: ۴۴۹۷۱۹۸۸ - ۹۰

کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی آرن:

تهران، شهرک قدس (غرب)، بلوار فرحزادی، توسیده به بزرگراه نیایش، خیابان حافظی، نبش خیابان فخرمقدم،

مجتمع تجاری آرن، طبقه‌ی ۲.

فهرست

۷	پیشگفتار
۱۵	از دوا به سبک منچستری
۶۱	سری قط
۸۳	مسافر غریبگزاران
۱۲۹	توصیه
۱۴۵	گره‌ی روبان
۱۵۷	محبوبه‌ی سال
۱۶۷	لوسی رن
۱۸۷	داستان یک مسافرتِ ماه عسل

پیشگفتار

داستان کوتاه به کهنسالی خود داستان‌رایی است و به قدمت وجود انسان‌هایی که سخن می‌گفتند و به سخن گوش می‌دادند. ما از کودکی با اسطوره‌ها، افسانه‌ها، داستان‌های عامیانه، قصه‌های جنّ و پری، داستان‌های ماجراجویانه و عاشقانه آشنا هستیم. اما داستان کوتاه در خلال قرن نوزدهم است که از کم‌مایگی به در آمده، ظرافت زیبایی‌شناسانه و اعتبار فرهنگی می‌یابد و نویسندگان زن نقش مهمی در تکامل آن به عهده می‌گیرند.

تولید و نشر ادبیات در سال‌های ۱۷۹۰، توسط نویسندگان زن به درجه‌ی بی‌مانندی می‌رسد و تا قرن نوزدهم آثار بی‌پایان خلق می‌کنند که به‌طور قابل قبولی «زنانه» هستند. در ابتدای قرن، به تدریج به بازار محدودی وجود داشت. سپس در اواخر قرن ۱۸، تعداد کمی از مجله‌های ادبی شروع به چاپ قصه کردند و آنگاه داستان‌های هاریت^۱ و سوفیالی^۲ گروه انبوهی از مخاطبین را به خود جذب کرد. مجموعه

1. Harriet

2. Sophia Lee

داستان مشترک آنها به نام قصه‌های کانتربری^۱ (۱۷۹۸-۱۸۰۵) موفقیت بسیاری کسب کرد و چندین بار به چاپ رسید. به دنبال این استقبال، تعدادی از نویسندگان معروف مانند ماریا اجورت^۲ و املیا اوپی^۳، مجموعه‌های خود را در خلال سال‌های ۱۸۰۰ تا ۱۸۲۰ به چاپ رساندند. یکی از اولین مجموعه‌های اجورت به نام قصه‌های اخلاقی (۱۸۰۱) مشخصاً دارای عنصر قوی تعلیم و تربیت است که از ویژگی‌های داستان‌های این دوران است. در اوایل قرن نوزدهم، بازار متحد نشریات ادبی‌ای نظیر بلک‌وود ادینبورگ^۴ برای چاپ داستان‌های کوتاه، همچنان موجود بود. اما در دهه‌ی ۱۸۲۰، تقاضا برای داستان کوتاه فزاینده و تعداد زیادی از سالنامه‌ها که مخاطب زن داشتند، به نشر آن پرداختند. این سالنامه‌ها با کیفیت خوب و تصاویر زیبا منتشر می‌شد و عنصر نمادین یادگاری، هدیه‌ی دوستی و فراموش‌نکن، داشت. اینها در واقع سالی یکبار در کریسمس یا عید سال نو توسط انجمن‌های زنان منتشر می‌شد و بین زنان دست به دست می‌گشت. اهمیت این انتشارات تنها از گذر به آنجا رسید که ۹ سال بعد از پیدایش اولین سالنامه - کتب رودلف آکرمن^۵ به نام فراموش‌نکن^۶ - تعداد این سالنامه‌ها به شصت و سه نفران رسید. این کتاب‌ها در سال ۱۸۲۸ تا ۱۰۰,۰۰۰ نسخه به فروش می‌رفت. در اواسط قرن، سالنامه‌های دیگری به چاپ رسید که تمام خانواده را مورد نظر داشت. در این زمان، با ظهور مجلات هفتگی، بازار داستان کوتاه باز هم گرم‌تر شد.

1. *Canterbury Tales*

2. Maria Edgeworth

3. Amelia Opie

4. *Blackwood's Edinburgh*

5. Rudolph Ackermann

6. *forget me not*

در دهه‌ی ۱۸۶۰، مری الیزابت برادون^۱ و الن وود^۲ مجلات ادبی خود را تأسیس کردند و به معرفی نویسندگان زن پرداختند. در سال ۱۸۹۰، الا دارسی^۳ که سیمت معاونت سردبیر کتاب زرد را به عهده داشت، آثار نویسندگان زن را که به مکتب «زنان جدید»^۴ وابسته بودند، به چاپ می‌رساند.

در دورانی که نوشتن، یکی از چند کار آبرومند برای زنان محسوب می‌شد، چاپ داستان در مجله‌ها و سالنامه‌ها به یک منبع درآمد برای زنان

1. Mary Elizabeth Braddon

2. Ellen Wood

3. Ella D'Arey

۴. Newwoman زن جدید اصطلاحی بود که سارا اگرند، رمان‌نویس، اولین بار در ۱۸۹۴ در نشریه‌ی نورث آمریکن مطرح کرد. در گونه‌ی احساس نارضایتی مردن نسبت به زندگی زناشویی سستی - ماندن در خانه و مادران - را که مناسب زنان طبقه‌ی متوسط قلمداد می‌شد، نشان دهد. واژه‌ی زن جدید برآمده از اصطلاح «دختر روز» با روحیه‌ای طغیان‌گر بود که الیزالین لیتنن در ۱۸۶۸ ابداع کرد. این زن به مذاق تجربه‌های هرچه بیشتر و تسلیم نشدن در برابر سلطه‌ی مرد بود. او بویژه از بی‌بندوباری جنسی مردان و خطری که برای زنان در پی داشت متنفر بود، در اعتراض به لباس‌های تنگ، لباس‌های راحت پوشید، دوچرخه‌سواری کرد و سیگار کشید و خواستار تحصیلات دانشگاهی و استقلال کامل اقتصادی بود. «زنان جدید» از دیدی منفی، روان‌نژند و به شدت عصبانی تصویر شدند. یا یکسره گریزان از عمل جنسی، یا مدعی حق بهره‌مندی از آن در خراج از چارچوب ازدواج یا در روابط نامتعارف. بحث «زن جدید» در احیای گریسی دوباره نسبت به فمینیسم در پایان قرن نوزدهم بسیار مؤثر بود، بویژه در مورد نقش زنان در ازدواج. این اصطلاح گرچه یک اختراع زورنالیستی بود، اما انعکاس بحرانی واقعی در تلقی زنان از احساسات جنسی خودشان بود که سرانجام به مبارزات دفاع از حق رأی زنان در اوایل قرن بیستم انجامید.

فرهنگ نظریه‌های فمینیستی / مگی هام. ترجمه‌ی فیروزه مهاجر، نوشین احمدی خراسانی، فرخ قره‌داغی. تهران: نشر توسعه، ۱۳۸۲، صفحه‌ی ۳۰۲.

تنها و بیوه یا آنهایی که می‌خواستند به درآمد شوهرشان بپیازند، تبدیل شد. مری شلی^۱ که در سن بیست و چهار سالگی بیوه شده بود سال‌ها زندگی خود و پسرش را با نوشتن داستان تأمین می‌کرد و الیزابت گاسکل^۲ از پول نوشتن، هزینه‌ی مسافرت‌های تفریحی خود را می‌پرداخت تا آن را به پسرش تحمیل نکند. او ازدواج به سبک منچستری را در آلمان نوشت.

خارج تعطیلاتی را که در آنجا می‌گذرانند، پیردازد.

داستان‌های این کتاب، مربوط به دوره‌ی رمانتیک هستند. دوره‌ای که از سال ۱۸۰۰ (همزمان با انقلاب فرانسه) آغاز می‌شود و با سلطنت ملکه ویکتوریا در سال ۱۸۳۷ پایان می‌گیرد. در این زمان، تأثیر سبک گوتیک در ادبیات کم‌رنگ می‌شود. زنان در دوران گوتیک نیز نقش عمده‌ای در خلق داستان داشتند و به اکتشاف تجارب تیره‌تر، غیرمنطقی‌تر و خیالی‌تر پسر می‌پرداختند. در اواسط قرن، سبک گوتیک به دو زیرشاخه تقسیم شد. که یکی از آنها داستان ارواح بود و دیگری داستان‌های احساسی که در سال‌های ۱۸۶۰ آغاز شد. مخاطبین دوره‌ی ویکتوریا که با جزئیات رئالیسم ادبیات خانگی انس گرفته بودند با پیدا شدن موضوع‌هایی که به هوای نفس‌پرستانه جوان، دوشوهری و حتی قتل مربوط می‌شد، سردرگم شدند.

داستان‌های این کتاب را می‌توان در طبقه‌ی داستان‌های عاشقانه جای داد، که بعضی مانند سفری با قطار پایانی خوش دارند و بعضی دیگر مانند گره‌ی روبان پایانی تلخ.

در اواسط قرن نویسندگان زن به کنکاش در جنبه‌های پرمخاطره‌ی روابط جنسی پرداختند. الیزابت گاسکل در ازدواج به سبک منچستری،

به موضوع دوشوهری می‌پردازد. جالب توجه است که در این داستان، زن هیبتی سایه‌وار دارد و این همسر اوست که دستخوش تحول در عقیده می‌شود و می‌کوشد او را از پیامدهای عملی که معصومانه انجام شده، اما دارای پیامدهای سنگین دینی و روانشناسی است، حفظ کند.

عجیب نیست که داستان‌های دهه‌ی ۱۸۹۰ سرشار از مباحث «زنانه» است، چون در این زمان این توجهات به منتهی درجه می‌رسد و ایمان توقعات خود را آشکار می‌کنند. در داستان مسافرت ماه عسل، دختری که از زندگی بدون عشق و روابط جنسی خشن با همسرش، با حرکتی افراطی و رگ‌رزد، قهرمان اصلی است. گریزی که با آزادی بی‌سابقه اما احساس گناهی ناگزیر همراه می‌شود.

یکی از بهترین داستان‌های این مجموعه، مسافر خوشگذران است. در این داستان، لولی به‌طور بی‌ما حظگی گذشته‌اش، در مقابل ارزش‌گذاری‌های رایج مذکر داستان قرار می‌گیرد و نویسنده از قضاوت نهایی درباره‌ی او خودداری می‌کند. در داستان لوسی و نیز همین عدم قضاوت را مشاهده می‌کنیم. این داستان‌ها با عدم ارائه‌ی پایانی مشخص، آشکارا به سمت نسبت‌گرایی افراطی زنان گرایش پیدا می‌کند که بعدها در ادبیات مدرن قرن بیستم پررنگ‌تر می‌شود.

انتخاب این داستان‌ها به چند منظور صورت گرفته است. اول به‌خاطر جذابیت داستانی و کشش آنها که بدون شک لذت خواندن یک داستان خوب را به مخاطب هدیه می‌کند. دوم اینکه چون نویسندگان همه زن هستند، به خوبی مسائل اجتماعی و اخلاقی زنان را، که در همه‌ی جوامع کم و بیش شبیه است، مدّ نظر قرار می‌دهند. سوم آشنایی با بخشی از ادبیات داستانی اروپا، به‌خصوص داستان کوتاه، پیدایش آن و

نقش نویسندگان زن در تحول آن است و سرانجام بررسی تکنیک روایت و بهره‌گیری از آن که می‌تواند برای علاقمندان به داستان‌نویسی، بخصوص زنان، مفید باشد.

امیدواریم که تمامی این جهات مورد پسند مخاطب ایرانی قرار

بگیرد.

ناهید طباطبایی

بهار ۱۳۸۵